

tereta. Zbog tog razloga brod je otputovao u luku Skidda gdje je teret iskrčan. Nakon iskrcaja kopnenim putem je prebačen u luku Alžir.

Brodar tuži naručitelja da mu nadoknadi troškove prijevoza tereta kopnenim putem. Apelacioni sud je tužbu odbio s navodom da se u konkretnom slučaju ne radi o razlogu na temelju čega brodar može isključiti svoju odgovornost. Prema stajalištu Apelacionog suda brodar nije dokazao da je odbijanje stivadora bilo potpuno nepredvidivo i da je prema tome imalo karakter više sile.

Kasacioni sud zaključuje da ovo stajalište suda nije ničim motivirano i da ne može kontrolirati utemeljenost njegove presude. Zbog toga ukida presudu i predmet vraća drugom apelacionom sudu na ponovno presudjivanje.

(DMF 1975, str.142)

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Paris

Presuda od 13.II 1974.

Sté Socapint et Sté Hempel
c/a Sté cie des Messageries
maritimes

Prijevoz stvari morem - Prijevoz kontenerima - Brodarova odgovornost - Brodar nije odgovoran za štetu u unutrašnjosti kontenera koja je nastala za vrijeme olujnog vremena, ako ne postoje vanjski znakovi oštećenja kontenera koji bi ukazivali na to da su konteneri bili slabo učvršćeni u brodu i međjusobno se sudarali

Tužitelji su primaoci, a tuženi je brodar.

Tuženi brodar (Cie des Messageries maritimes) je preuzeo na prijevoz brodom "Zambèze" od Dunkerqua do Noumeje 7 kontenera boje za Sté Socapinta (prvog tužitelja) i 5 kontenera boje za Sté Hempela (drugog tužitelja). Konteneri su bili preuzeti na prijevoz zatvoreni. Primaoci su^uodređenoj luci preuzeli kontenere bez ulaganja protesta. Kad su konteneri bili otvoreni ustanovljena je šteta, jer su u nekim kontenerima limenke boje procurile i ispraznile se.

Na zahtjev primalaca vještak Lloyda je izvršio vještačenje i u svom nalazu (survey reportu) utvrdio da je ambalaža robe (limenke boje) u kontenerima bila "uobičajena", da su konteneri bili "dobrog vanjskog stanja", te da su loše vremenske prilike bile uzrok štete.

Budući da nijedan od primalaca nije tražio utvrđivanje činjeničnog stanja od povjerenika za štete Francuskog pomorskog osiguranja (Assurances maritimes de France) niti uputio protest brodaru, brodar i njegovi osiguratelji su odbili nadoknaditi štetu.

Stoga primaoci tuže brodara da im nadoknadi štetu navodeći da je šteta nastala zbog nepravilnog slaganja kontenera u brodu koje je dovelo do njihovog međusobnog sudaranja za olujnog vremena.

Tuženi brodar je u svom odgovoru na tužbu osporio tužbeni zahtjev u cijelosti navodeći da je šteta nastala zbog nepravilnog slaganja robe u unutrašnjosti kontenera.

Nakon provedenog postupka sud je donio presudu kojom je odbio zahtjev tužitelja iz slijedećih bitnih razloga:

U toku postupka medju strankama nije bila sporna činjenica da je brod "Zambèze" naišao između Le Havrea i Papeetea na jaku oluju koja je bila uzrok nastale štete u kontenerima. Medjutim, stranke su se sporile o neposrednom uzroku štete - da li je šteta nastala zbog nepravilnog slaganja robe u kontenerima ili zbog nepravilnog slaganja kontenera u brodu, koje je dovelo do njihovog međusobnog sudaranja za olujnog vremena.

Nalazom vještaja Lloyda decidirano je utvrđeno da je vanjsko stanje kontenera dobro. U slučaju da je u toku putovanja došlo do međusobnog sudaranja kontenera uslijed olujnog vremena moralo bi biti vidljivih vanjskih znakova oštećenja kontenera. Kako takvih znakova nije bilo, isključuje se mogućnost nastanka štete zbog nepravilnog slaganja kontenera.

S druge pak strane, u pogledu ambalaže vještak se zadovoljio lakonskom napomenom da je bila "uobičajena".

Pozivajući se na vještakov izvještaj o oba relevantna nalaza sud je zauzeo stajalište da je šteta prouzročena nepravilnim slaganjem robe u unutrašnjosti kontenera.

Budući da postojeća sudska praksa isključuje odgovornost broдача za nepravilno slaganje (učvršćenje) robe u kontenerima, sud je i u konkretnom slučaju broдача oslobodio odgovornosti.

(DMF 1975, str.90)

M.P.

VRHOVNI SUD, Hong Kong

Presuda od 26.IV 1974.

Wallem Shipping (Hong Kong) Ltd. i
Telfair Shipping Corporation c/a
Vlasnici broда "Philippine Admiral"

Imunitet od sudbenosti državnih trgovačkih brođova - Državni brođovi namijenjeni trgovačkoj svrsi nisu imuni od sudbenosti stranih sudova - Javna svrha pretpostavlja da je brođ u posjedu države i da nije namijenjen trgovini

Tužitelji su ustali tužbom in rem protiv broда "Philippine Admiral" i to prvi tužitelj za naknadu izdataka ("disbursements") za račun broда za vrijeme njegovog boravka u Hong Kongu, a drugi tužitelji radi povrede ugovornih obveza vlasnika broда iz brođarskog ugovora između drugotužitelja i broдача Liberation Steamship Company Incorporated. Nakon što je postupak pokrenut i nakon što je brođar pristupio postupku ("entered an appearance"), prvostepeni sudac je odredio procjenu broда i prinudnu prodaju. U tom stadiju postupka pojavila se Komisija za reparacije filipinske vlade i zahtijevala da se odredi reposesija broда u korist Komisije i da se obustavi postupak na temelju tužbe, procjene i odredbe o prodaji. Prvostepeni sud je uvažio zahtjev koji mu je upućen sa strane vlade Filipina na temelju njenog imuniteta od sudbenosti. Tužitelji su na to podnijeli žalbu i Vrhovni sud Hong Konga je na to donio presudu kojom je udovoljio žalbi iz slijedećih bitnih razloga:

Sudac Huggins u svom votumu najprije iznosi historijat ovog slučaja. Vlada Filipina je na ime reparacija dobila od vlade Japana 500 milijuna dolara za nabavku robe u Japanu, a među tim stvarima je bila i nabava brođova. Unutarnjim propisima je na Filipinima utvrđeno da se na taj način pribavljena dobra mogu dati samo uz naplatu filipinskim građanima i filipinskim pravnim osobama koje su